
4. Transport

TRA 1 Aanbod van Openbaar Vervoer (OV)

Doel van de credit

Het erkennen en stimuleren van ontwikkelingen in de nabijheid van een goed OV-net, waardoor transportgerelateerde emissies en files worden gereduceerd.

Creditcriteria

Kantoren, woningen, scholen en industriële gebouwen:

Punten	
2	Waar een goede toegang tot het openbaar vervoer gewaarborgd is, zijn maximaal 2 punten beschikbaar afhankelijk van type, frequentie en nabijheid van OV.

Retail:

Punten	
4	Waar een goede toegang tot het openbaar vervoer gewaarborgd is, zijn maximaal 4 punten beschikbaar afhankelijk van type, frequentie en nabijheid van OV.

Criteria-eisen

Het volgende toont aan dat wordt voldaan:

Kantoren, woningen, scholen en industriële gebouwen:

1. Een of twee punten kunnen als volgt worden toegekend:

Punten	
1	Afstand vanaf gebouw naar OV-halte is minder dan 500 m met een OV-frequentie van minimaal iedere 15 minuten tijdens spitsuur (7.30-9.30 uur en 17.00-19.00 uur) naar een stadscentrum of een OV-knooppunt, waarbij de reisduur maximaal 15 minuten bedraagt. <i>OF</i> Afstand vanaf gebouw naar een OV-knooppunt zelf is minder dan 1000 m.
2	Indien aan het eerste punt wordt voldaan en aan minimaal 2 van de 3 onderstaande eisen: a) afstand vanaf gebouw naar OV-halte is minder dan 250 m; b) OV met een frequentie van minimaal iedere 10 minuten; c) de gehele dag tijdens kantooruren/openingstijden naar een stadscentrum of een OV-knooppunt met een frequentie van 15 minuten.

Retail:

1. Onderstaande tabel illustreert de frequentie (tijdens openingstijden) en nabijheid van het openbaar vervoer van en naar het winkelobject, en het daarbij behorende aantal toe te kennen punten.

Frequentie/ Nabijheid	< 10 min	< 15 min	< 20 min
100 m	4	3	2
300 m	3	2	1
500 m	2	1	0

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Wanneer de voorzieningen zich bevinden in het bestaande gebouw, moeten deze voorzieningen beoordeeld worden op de bovenstaande eisen.

Casco

Voor casco zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Grote gefaseerde gebiedsontwikkelingen

In het geval van een grote gefaseerde gebiedsontwikkeling, met nieuwe OV-voorzieningen die echter nog niet beschikbaar zijn op het moment van de assessment, kunnen voor het assessment alleen die voorzieningen meegerekend worden waarvoor:

- een verplichting is aangegaan om in de OV-voorzieningen te voorzien die vastligt in contractstukken/bestekken EN deze OV-voorzieningen beschikbaar zullen zijn binnen de kortste van de twee hieronder genoemde perioden;
- de OV-voorzieningen zijn beschikbaar voor gebruik, zodra 25% van de totale gebiedsontwikkeling (alle fasen) gereed en klaar voor gebruik is;
- de OV-voorzieningen zijn beschikbaar voor gebruik, binnen 25% van de totale bouwtijd van de gebiedsontwikkelingsfase waarvan het te certificeren gebouw onderdeel vormt, gemeten ten opzichte van de opleverdatum van de betreffende fase.

De OV-voorzieningen moeten beschikbaar zijn binnen de kortste van bovengenoemde periodes, zodat geborgd wordt dat de tijd dat gebouwgebruikers moeten wachten tot de OV-voorzieningen beschikbaar zijn, zo kort mogelijk is. Als de OV-voorzieningen niet beschikbaar komen binnen 5 jaar na in gebruikname van het gebouw, kunnen deze voorzieningen niet meegenomen worden voor de Breeam-beoordeling.

Bedrijfsbus

Indien een afzonderlijke bedrijfsbusdienst voor het personeel voorzien wordt gedurende, voor of na de gebruiksuren van het gebouw, mag de gebouwentree vervangen worden door de opstapplaats van de bedrijfsbusdienst en toegankelijkheid tot het OV-punt vanaf deze opstapplaats gemeten worden.

Meerdere halten binnen bereik

OV-diensten die rijden vanuit meerdere halten binnen het bereik van het object, i.e. twee aparte halten die worden aangedaan door één dienst, dienen maar eenmaal in overweging te worden genomen. Verschillende OV-diensten vanuit één of meerdere halten binnen het bereik van het object dienen wel apart te worden meegenomen.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	X

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Scholen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor scholen.

Woningen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor woningen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

1. Te overleggen:

- Afstanden tot een treinstation, OV-halte en/of OV-knooppunt op een kaart op schaal met daarop aangegeven:
- Locatie gebouw en entree.
- Locatie type voorzieningen.
- Route en afstand tot de voorziening.
- Dienstregeling van (snel)bus, tram, metro en/of trein.

Opleveringsfase

1. Controle van afstanden tot openbaar vervoer zoals in de ontwerpfase. Daar waar wijzigingen hebben plaatsgevonden sinds de ontwerpfase, zijn volledige details van de wijzigingen nodig, die aantonen dat nog voldaan wordt.

Definities

Openbaar vervoer

Openbaar vervoer is personenvervoer dat openbaar toegankelijk is, dat wil zeggen dat iedereen die dat wil van de vervoerdienst gebruik kan maken.

Openingstijden

De tijden dat een (openbaar) object geopend is.

OV-knooppunt

Hieronder wordt verstaan een knooppunt van één of meerdere modaliteiten ((snel)bus, tram, metro, trein) dat aansluiting geeft tot het lokale en regionale openbaarvervoernetwerk.

Aanvullende informatie

De genoemde afstanden zijn van toepassing voor beschikbare veilige looproutes tussen de hoofdingang en herkomst/bestemming en een OV-halte. Gemeten wordt de kortste loopbare afstand via veilige looproutes.

Referenties

- ASVV (2004) Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom. CROW, Ede

TRA 2 Afstand tot basisvoorzieningen

Doel van de credit

Het erkennen en stimuleren van ontwikkelingen in de nabijheid van lokale voorzieningen, waardoor transportgerelateerde emissies en files worden gereduceerd.

Creditcriteria

Er kan 1 punt als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Daar waar binnen een loopafstand van 500 m een aantal (lokale) voorzieningen (supermarkt e.d.) aanwezig is.

Criteria-eisen

1. Minimaal drie van de volgende voorzieningen moeten binnen een loopafstand van 500 meter aanwezig zijn vanaf de hoofdingang van het gebouw:
 - o Kantine of lunchroom;
 - o Supermarkt met versafdeling;
 - o Geldautomaat (pin en chip);
 - o Sportfaciliteit(en);
 - o Kinderopvang of crèche;
 - o Overige voorziening, minimaal een van de volgende: boekwinkel, kiosk, apotheek, drogisterij, kapper, fietsenmaker, stomerij, wekelijkse markt, bloemenzaak.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Wanneer de voorzieningen zich bevinden in het bestaande gebouw, moeten deze voorzieningen beoordeeld worden op de bovenstaande eisen.

Casco

Voor casco zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Grote gefaseerde ontwikkelingen

Met betrekking tot gefaseerde ontwikkelingen gelden dezelfde eisen als onder Tra 1.

Gecombineerde voorzieningen

De voorzieningen mogen ook gecombineerd zijn in één winkel (zoals een supermarkt in een tankstation, een pinautomaat in een supermarkt etc.) om toch het punt te verkrijgen.

Voorzieningen in het gebouw

Voorzieningen die aanwezig zijn in het gebouw of op het terrein voldoen ook aan de eis om een credit te krijgen.

Overige voorzieningen

Indien meerdere van de genoemde overige voorzieningen aanwezig zijn, telt dit toch maar als 1 overige voorziening.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	X

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Scholen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor scholen.

Woningen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor woningen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

1.: Een kaart op schaal van de omgeving van het gebouw met daarop aangegeven:

- Locatie gebouw en entree;
- Locatie en type voorzieningen;
- Loop- en fietsroutes en afstand tot de voorzieningen.

Als de voorzieningen er nog niet werkelijk zijn, maar ontwikkeld worden, dient een brief van de ontwikkelaar aangeleverd te worden met daarin bevestigd:

- Locatie en type voorziening die ontwikkeld wordt;
- De planning, waarin staat wanneer de voorzieningen gerealiseerd zullen zijn.

Opleveringsfase

1.: Rapportage van gebouwinspectie door de assessor met bewijsmateriaal/foto's van de voorzieningen.

Als de voorzieningen er nog niet werkelijk zijn, maar nog ontwikkeld worden:

- Zie ontwerpfase.

Definities

Loopafstand

De afstand wordt gemeten via veilige wandelroutes/trottoirs en veilige oversteekplaatsen (niet in een rechte lijn).

Aanvullende informatie

Geen.

Referenties

Geen.

TRA 3 Fietsenstalling

Doel van de credit

Het stimuleren van gebouwgebruikers om op de fiets te komen door voldoende fietsfaciliteiten te bieden.

Creditcriteria

Afhankelijk van het type gebouwfunctie en de aanwezigheid van fietsenstallingen kunnen 1 of 2 punten worden toegekend:

Kantoren en industriële gebouwen

Er kunnen 2 punten als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Indien een overdekte/afsluitbare fietsenstalling aanwezig is voor het personeel.
2	Indien aanvullend op het bovenstaande ook een douche, omkleedruimte en kluisjes beschikbaar zijn.

Retail

Er kunnen 2 punten als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Indien voldoende fietsenstallingen voor bezoekers aanwezig zijn en een overdekte/afsluitbare fietsenstalling voor personeel beschikbaar is.
2	Indien aanvullend op het bovenstaande ook een douche, omkleedruimte en kluisjes beschikbaar zijn voor het personeel.

Scholen

Er kunnen 2 punten als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Indien voldoende overdekte/afsluitbare fietsenstallingen aanwezig zijn voor leerlingen en personeel.
2	Indien aanvullend op het bovenstaande ook een douche, omkleedruimte en kluisjes beschikbaar zijn voor het personeel.

Woningen

Er kan 1 punt als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Indien in of nabij de woning een overdekte/goed afsluitbare fietsenstalling aanwezig is.

Criteria-eisen

Een fietsenstalling dient minimaal de mogelijkheid te bieden om zowel het wiel als het frame van de fiets aan een vast object te bevestigen met een slot (b.v.: een stoeptegels met gleuf voor het fietswiel voldoet niet). Het volgende toont aan dat wordt voldaan:

Kantoren en industriële gebouwen

Eerste punt

1. De fietsenstalling moet overdekt, afsluitbaar en verlicht zijn.
2. Om voldoende capaciteit te bieden moet aan 20% boven de minimumeisen van het Bouwbesluit worden voldaan. Daarbij dient te worden gehanteerd: 0,8 stallingen per m² vloeroppervlak.

Bouwbesluit afd. 4.11:

Een gebruiksfunctie heeft als nevenfunctie of als buitenruimte een al dan niet gemeenschappelijke stallingsruimte voor fietsen, waarvan de totale vloeroppervlakte niet kleiner is dan het in onderstaande tabel aangegeven deel van de totale vloeroppervlakte van de op die stallingsruimte aangewezen gebruiksfuncties, met een minimum van 2 m². De vloeroppervlakte heeft een breedte van ten minste 0,8 m en indien deze overdekt is een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

Bezettingsgraad	B1	B2	B3	B4	B5
%	15,0	6,0	2,4	1,0	n.v.t.

Zie uitgebreide informatie in Bouwbesluit afd. 4.11.

Tweede punt

1. Het eerste punt moet behaald worden.
2. Daarnaast moeten voor het personeel aanwezig zijn:
 - o douches;
 - o omkleedruimte en kluisjes voor kleding;
 - o waarbij ten minste in een heren- en een damesdouche en kleedruimte wordt voorzien.

Retail

Eerste punt

1. Overdekte en afsluitbare fietsenstallingen voor minimaal 20% van het aantal personeelsleden (in fulltime-eenheden).
2. Het bij het type winkelcentrum behorende minimumaantal fietsenstallingen voor klanten moet aanwezig zijn, zie onderstaande tabel.

Type winkelcentrum	Aantal stallingplaatsen voor fiets
Hoofdwinkelcentrum	Minimaal 4 per 100 m ² BVO
Groot winkelcentrum	Minimaal 5 per 100 m ² BVO
Buurtwinkelcentrum	Minimaal 6 per 100 m ² BVO

Tweede punt

1. Het eerste punt moet behaald worden.
2. Daarnaast moeten voor het personeel aanwezig zijn:
 - o douches;
 - o omkleedruimte en kluisjes voor kleding;
 - o waarbij ten minste in een heren- en een damesdouche en kleedruimte wordt voorzien.

Scholen

Eerste punt

1. Overdekte en afsluitbare fietsenstallingen voor minimaal 20% van het aantal personeelsleden (in fulltime-eenheden).
2. Het bij het schooltype behorende minimumaantal overdekte fietsenstallingen per leerling/student moet aanwezig zijn, zie onderstaande tabel.

Type school	Aantal fietsenstallingen
Kinderdagverblijf	Minimaal 10 per 100 leerlingen
Basisschool	Minimaal 40 per 100 leerlingen
Voortgezet onderwijs	Minimaal 70 per 100 leerlingen
Hoger onderwijs	Minimaal 60 per 100 studenten

Tweede punt

1. Het eerste punt moet behaald worden.
2. Daarnaast moeten voor het personeel aanwezig zijn:
 - o douches;
 - o omkleedruimte en kluisjes voor kleding;
 - o waarbij ten minste in een heren- en een damesdouche en kleedruimte wordt voorzien.

Woningen

Eén punt

1. Een overdekte, afsluitbare en verlichte fietsenstalling voor alle bewoners.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Casco

Voor cascoprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Stadscentrum

Indien een gebouw binnenstedelijk is gelegen en voldoet aan beide credits verleend in Tra 1, dan mag de eis voor het eerste punt gehalveerd worden.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	X

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Scholen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor scholen.

Woningen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor woningen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

Eerste punt

1. & 2.: Situatietekening, ontwerptekeningen en/of een kopie van de specificatie, waarop staat aangegeven:

- de locatie van de fietsenstalling;
- aantal stallingplekken;
- type, afmetingen en indeling van de fietsenrekken;
- de materialen en constructies van de faciliteit;
- de verlichting van de faciliteit is conform daarvoor geldende regelgeving;
- gegevens aantallen gebouwgebruikers en/of gebruiksoppervlak.

Tweede punt

1.: Bewijs als hierboven dat aantoon dat het eerste punt gehaald is.

2.: Situatietekening, ontwerptekeningen en/of een kopie van de specificatie, om aan te tonen:

- aantal douches;
- aantal kleedruimtes;
- kluisjes, locatie, afmeting en aantallen.

Opleveringsfase

Eerste punt

1. & 2.: Rapportage van een steekproefsgewijze inspectie van de assessor met fotografisch bewijs van de aanwezige voorzieningen.

Tweede punt

1.: Bewijs als hierboven dat aantoont dat het eerste punt gehaald is.

2.: Rapportage van een steekproefsgewijze inspectie van de assessor met fotografisch bewijs van de aanwezige voorzieningen.

Definities

Brutovloeroppervlak (BVO)

Dit betreft de vloeroppervlakte van de ruimte, dan wel van meerdere ruimten van een vastgoedobject gemeten (volgens NEN 2580) op vloerniveau langs de buitenomtrek van de (buitenste) opgaande scheidingsconstructie, die de desbetreffende ruimte(n) omhult.

Buurtwinkelcentrum

Het buurt- of wijkwinkelcentrum heeft (voor dagelijkse goederen) een lokaal verzorgingsgebied.

Gebruiksoppervlak

Gebruiksoppervlak als bedoeld in NEN 2580.

Groot winkelcentrum

Het groot winkelcentrum is meestal gelegen buiten het centrum en voorziet in de dagelijkse en niet dagelijkse goederen van de omliggende buurten/wijken.

Hoofdwinkelcentrum

Het hoofdwinkelcentrum heeft (voor niet-dagelijkse goederen) de hele stad als verzorgingsgebied. Vaak gelegen in het centrum van een plaats.

Aanvullende informatie

Geen.

Bouwbesluit

Industriefunctie, kantoorfunctie, onderwijsfunctie, winkelfunctie:

Artikel 4.62, lid 1: Een te bouwen bouwwerk heeft een stallingsruimte voor fietsen.

Artikel 4.63: Een gebruiksfunctie heeft als nevenfunctie of als buitenruimte een al dan niet gemeenschappelijke stallingsruimte voor fietsen, waarvan de totale vloeroppervlakte niet kleiner is dan het in tabel 4.62 aangegeven deel van de totale gebruiksoppervlakte van de op die stallingsruimte aangewezen gebruiksfuncties, met een minimum van 2 m². De vloeroppervlakte heeft een breedte van ten minste 0,8 m en indien deze overdekt is een hoogte boven de vloer van ten minste 2,1 m.

Artikel 4.64: Een stallingsruimte voor fietsen als bedoeld in artikel 4.63, is vanaf de openbare weg rechtstreeks bereikbaar via het aansluitende terrein.

Referenties

- Bouwbesluit Afd. 4.11 Stallingsruimte voor fietsen, nieuwbouw
- Nationaal Pakket Duurzaam Bouwen B450/U450
- Keurmerk Fietsparkeur
- CROW Publicatie 158 Leidraad fietsparkeren
- CROW Publicatie 683 Fietsparkeerwijzer
- SBR — Bouwstenen — Gids bij het maken van een programma van eisen

TRA 4 Voetgangers- en fietsersveiligheid

Doel van de credit

Het stimuleren van de aanwezigheid van beschikbare veilige voetgangers- en fietstoegangsroutes op de locatie.

Creditcriteria

Er kunnen tot 2 punten als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Waar een goede en veilige toegankelijkheid voor fietsers op het terrein gewaarborgd is.
1	Waar een goede en veilige toegankelijkheid voor voetgangers op het terrein gewaarborgd is.

Criteria-eisen

Waar veilige fiets- en wandelpaden zijn naar lokale basisvoorzieningen. De locatie is zo ingericht dat er minimale risico's zijn voor voetgangers en fietsers.

Eerste punt:

1. Fietspad(en) vanaf de ingang van het terrein tot de fietsenstalling.
2. Fietspaden dienen vanaf de openbare weg direct en rechtstreeks aan te sluiten op een duidelijk aangegeven fietsenstalling. Tevens moeten fietspaden verlicht zijn, aangesloten zijn op openbare fietspaden en bij voorkeur geen weg kruisen. Fietsenstallingen die direct op de openbare weg zijn aangesloten (zonder fietspad op het terrein), voldoen ook aan dit criterium.

EN/OF

Tweede punt:

1. Wandelpad(en) vanaf de ingang van het terrein naar de hoofdingang van het gebouw.
2. Voetpaden dienen vanaf de openbare weg direct en rechtstreeks aan te sluiten op de hoofdingang van het gebouw. Een voetpad moet verlicht en gescheiden zijn van gemotoriseerd verkeer en fietsverkeer.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nationale normen en criteria

Uitgangspunt is dat de wandel- en fietspaden zijn aangelegd volgens ASVV 2004-richtlijnen. Met betrekking tot verlichting wordt NPR 13201-1 Openbare verlichting - Deel 1: Kwaliteitscriteria gehanteerd. Tevens kan ASVV 2004 (p.1150-1166) bij het ontwerp van de verlichting worden geraadpleegd.

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Casco

Voor casco zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

De credit is toepasbaar voor de volgende bouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	X

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Scholen

Voor scholen geldt aanvullend op bovenstaande eisen dat de aansluiting van fiets- en voetpaden veilig moet zijn. Dit wordt bereikt door de aansluiting op de openbare weg door middel van vrijliggende fiets- en voetpaden en oversteekplaatsen met verkeersremmende maatregelen voor gemotoriseerd verkeer (drempels, zebpaden, verkeerslichten e.d.).

Woningen

P.M. Aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor woningen:

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

1. & 2.:

- Een situatietekening op schaal, een specificatie en/of ontwerpdetails die alle benodigde voorzieningen met afmetingen weergeven.
- De fietspaden en voetgangerspaden dienen voorzien te zijn van verlichting conform NPR 13201-1 Openbare verlichting — Deel 1: Kwaliteitscriteria.

Opleveringsfase

1. & 2.:

- Rapportage van een gebouw- en/of locatie-inspectie door de assessor en fotografisch bewijsmateriaal en/of 'as built' situatietekening en ontwerpdetails.

Definities

Geen.

Aanvullende informatie

Geen.

Bouwbesluit

Industriefunctie, kantoorfunctie, onderwijsfunctie, winkelfunctie:

Artikel 4.64: Een stallingsruimte voor fietsen als bedoeld in artikel 4.63, is vanaf de openbare weg rechtstreeks bereikbaar via het aansluitende terrein.

Referenties

- ASVV 2004
- NPR 13201-1 Openbare verlichting - Deel 1: Kwaliteitscriteria.
- Nationaal Pakket Duurzaam Bouwen U436 (sociale veiligheid)
- Bouwbesluit Afd. 4.11 Stallingsruimte voor fietsen, nieuwbouw
- Nationaal Pakket Duurzaam Bouwen B450/U450
- Keurmerk Fietsparkeur
- CROW Publicatie 158 Leidraad fietsparkeren
- CROW Publicatie 683 Fietsparkeerwijzer
- SBR — Bouwstenen — Gids bij het maken van een programma van eisen

TRA 5 Vervoerplan en Parkeerbeleid

Doel van de credit

Stimuleren om vanuit de bedrijfsvoering en lokale overheid sterk milieubelastend transport te minimaliseren waardoor transportgerelateerde emissies en files worden gereduceerd en overlast naar de omgeving beperkt wordt.

Creditcriteria

Er kunnen tot 3 punten als volgt worden toegekend:

Punten	
2	Indien een vervoerplan aanwezig (gereed voor gebruik) of operationeel is.
1	Indien aantoonbaar is dat het parkeerbeleid op de betreffende locatie gericht is op het verminderen van het autogebruik en/of er betaald parkeren is ingevoerd.

Criteria-eisen

Het volgende toont aan dat wordt voldaan:

Eerste 2 punten:

1. Voor de locatie is een vervoerplan is ontwikkeld in de ontwerpfase dat alle vormen van transport omvat die relevant zijn voor het gebouwtype en gebruikers/bezoekers.
2. Het vervoersplan omvat een analyse van de specifieke locatie waarin in ieder geval zijn opgenomen:
 - o Analyse van transportpatronen van huidige (bij renovatie) of toekomstige gebruikers
 - o Analyse van bestaande OV-voorzieningen
 - o Analyse van infrastructuur en faciliteiten voor voetgangers en fietsers in de omgeving
3. Het vervoersplan omvat een pakket van maatregelen gericht op het beheren en beheersen van het woon-werkverkeer en het zakelijk verkeer van en naar de locatie met als doel autokilometers terug te dringen en de bereikbaarheid van het gebied te handhaven of te verbeteren. De maatregelen zijn gericht op de volgende aspecten:
 - o Voorkomen vervoer (bv. opname van flexplekken in het ontwerp voor telewerkers)
 - o Voorkomen van autogebruik (bv. door goede voorzieningen voor fietsers en voetgangers, onderhandeling over verbeterd aanbod van OV, afleverservices, OV of carpool informatievoorzieningen in publieke ruimtes)
 - o Verbeteren van het vervoermiddel (bv. laadpunten voor elektrische auto's, tankstation met alternatieve brandstoffen)
 - o Verbeter van het gebruik van vervoermiddelen (bv. voorkeursparkeerplaatsen voor carpoolers)
4. Het vervoersplan omvat een plan van aanpak met daarin:
 - o Indeling naar maatregelen per vervoerwijze en alternatieven.
 - o Uitvoeringsprogramma met fasering en planning van maatregelen.
 - o Kosten en baten.
 - o Randvoorwaarden en afspraken.

Derde punt:

Het aantal parkeerplaatsen op de locatie is niet hoger dan de gemeentelijke parkeernorm voor de locatie **OF** het gemeentelijke parkeerbeleid op de betreffende locatie is aantoonbaar gericht op het verminderen van autogebruik en/of er is betaald parkeren ingevoerd.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Wanneer de voorzieningen zich bevinden in het bestaande gebouw, moeten deze beoordeeld worden op de bovenstaande eisen.

Casco

Voor casco zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	-

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Scholen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor scholen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

Eerste twee punten:

1 t/m 4: Een kopie van een vervoerplan.

Derde punt:

1: [Kopie van ontwerptekeningen met daarop het aantal parkeerplaatsen EN de gemeentelijke parkeernorm geldend voor de locatie] OF [Officiële documenten die aangeven dat het actuele gemeentelijke parkeerbeleid voor de locatie als doel heeft om autogebruik te verminderen en/of dat er op de locatie betaald parkeren is ingevoerd]

Opleveringsfase

Eerste twee punten:

1 t/m 4: Aangevoerd wordt dat het pakket van maatregelen uit het vervoersplan is geïmplementeerd.

Derde punt:

1.: Dezelfde eisen als in de ontwerpfase.

Definities

Vervoerplan

Een plan voor het beheren en beheersen van het woon-werkverkeer en het zakelijk verkeer om de bereikbaarheid van een gebied te handhaven of te verbeteren (bevordering van selectief autogebruik).

Het vervoerplan moet gericht zijn op de volgende aspecten:

- Voorkom vervoer (stimuleer telewerken).
- Voorkom autogebruik (stimuleer gebruik van fiets, openbaar vervoer (zie Tra 7) en andere alternatieven).
- Verbeter het vervoermiddel (zoals zuinige auto's, cruisecontrol).
- Verbeter het gebruik van het vervoermiddel (bv door rijstijltraining, carpoolen en betere beladingsgraad).

Aanvullende informatie

In de Wet Milieubeheer is een passage opgenomen die bepaalt dat inrichtingen de uitstoot door vervoer van en naar de inrichting zo veel mogelijk moeten beperken. Dit is een belangrijk aangrijpingspunt voor de toepassing van mobiliteitsmanagement en schone voertuigen. Bij de Wet Milieubeheer hoort een AMvB waarin een voorstel staat voor een ministeriële regeling voor mobiliteitsmanagement. Dit bevat een puntensysteem dat bedrijven met meer dan 50 werknemers verplicht maatregelen te nemen om aan milieueisen te voldoen. Het gaat om maatregelen als telewerken, fietsen, openbaar vervoer en schone auto's. Alleen 'verleiden' tot een andere mobiliteitskeuze blijkt in de praktijk niet voldoende om werkgevers over de streep te trekken. De nadruk ligt op het uitvoeren van maatregelen en niet als vanouds op het maken van vervoerplannen.

Zie ook Tra 7.

Referenties

- Ministerie van VROM (2006), Werkboek Preventie bij Bedrijven
- CROW (2007), Wat kun je met parkeercijfers en parkeernormen?

TRA 7 Vervoersinformatiepunt

Doel van de credit

Verzekeren dat het gebouw over de capaciteiten beschikt om gebruikers van recente informatie te voorzien met betrekking tot lokale OV-routes en -tijden.

Creditcriteria

Er kan 1 punt als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Waar een vervoersinformatiepunt (DRIS) aanwezig is dat actuele reisinformatie verstrekt.

Criteria-eisen

Het volgende toont aan dat wordt voldaan:

1. Controle aanwezigheid én actualiteit van de informatie. Is meestal een onderdeel van het vervoerplan, zie Tra 5. Informatiepunt (nabij hoofdingang/receptie) kan de actuele vertrektijden van dichtstbijzijnde OV-halte bevatten en/of actuele vertrektijden van dichtstbijzijnde treinstation.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Wanneer de voorzieningen zich bevinden in het bestaande gebouw, moeten deze beoordeeld worden op de bovenstaande eisen.

Casco

Voor casco zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	X	-

Kantoren

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Scholen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor scholen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

1. Relevante documentatie of correspondentie van het ontwerpteam of de opdrachtgever/ontwikkelaar die bevestigt dat het vervoersinformatiepunt opgenomen wordt in het plan.

Opleveringsfase

1. Rapportage van een gebouwinspectie door assessor en fotografisch materiaal dat aantoont dat een vervoersinformatiepunt aanwezig is dat aan de eisen voldoet.

Definities

DRIS

Dynamisch Reizigers Informatie Systeem.

Aanvullende informatie

Zie ook Tra 5.

Referenties

Geen.

TRA 8 Toelevering en manoeuvreren

Doel van de credit

Garanderen dat veiligheid behouden blijft en dat verstoring van toegang door toeleverend verkeer geminimaliseerd wordt door een goed ontwerp en toegang tot het gebied.

Creditcriteria

Er kan 1 punt als volgt toegekend worden:

Punten	
1	Waar voldoende ruimte is voor het manoeuvreren van toeleverend verkeer en er genoeg ruimte is, verwijderd van de manoeuvreer ruimte, voor opslag van goederen.

Criteria-eisen

Het volgende toont aan dat wordt voldaan:

1. Parkeer- en draaigebieden zijn ontworpen voor eenvoudig manoeuvreren van verschillende typen leveringsvoertuigen om het terrein op en af te rijden, waarbij voorkomen wordt dat herhaaldelijk insteken noodzakelijk is.
2. Er is een separate parkeergelegenheid voor laden en lossen, apart van het manoeuvreergedeelte en de medewerkers- en bezoekersparkeerplaatsen.
3. Leveringsgebieden zijn niet toegankelijk via parkeergebieden en doorkruisen of overlappen voetgangers- en fietsroutes en andere publieke toegangszones van gebouwgebruikers en ander publiek niet.
4. Er is een aparte zone voor opslag, containers, afval en pallets, apart van het manoeuvreergedeelte en de medewerkers- en bezoekersparkeerplaatsen.

Aanvullingen op de criteria-eisen

Nieuwbouw

Voor nieuwbouwprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Renovatie

Voor renovatieprojecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Uitbreiding van bestaande gebouwen

Voor uitbreiding van bestaande projecten zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

Casco

Indien de gebouwgebruiker nog onbekend is dan moet het ontwerpteam van het manoeuvreergedeelte aantonen dat dit geschikt is voor de verschillende typen en aantallen vervoersmiddelen. Voor toekomstige ontwikkelingen moet worden aangetoond dat het manoeuvreergebied geschikt is voor verschillende typen leveringsvoertuigen.

Afbouw/afwerking

Voor afbouw/afwerking zijn er geen aanvullende of afwijkende eisen ten opzichte van de bovenstaande eisen.

De credit is toepasbaar voor de volgende gebouwtypen:

Kantoren	Retail	Industriële gebouwen	Scholen	Woningen
X	X	X	-	-

Kantoren

Aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor kantoren: indien expeditieruimte aanwezig is.

Retail

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor retail.

Industriële gebouwen

Geen aanvullingen voor het toepassen van deze credit voor industriële gebouwen.

Benodigd bewijsmateriaal

Ontwerpfase

1. t/m 4.:

- Situatietekening, ontwerptekeningen en/of een kopie van de specificatie.

Opleveringsfase

1. t/m 4.:

- Rapportage van een gebouw- en/of locatie-inspectie door de assessor met fotografisch bewijs van de aanwezige voorzieningen.

Definities

Geen.

Aanvullende informatie

Geen.

Referenties

Ernst & Peter Neufert, Architects data, Blackwell Publishing, juli 2002